

UPPSALA
UNIVERSITET

Juridiska fakultetsnämnden

Box 256
SE-751 05 Uppsala

REMISSYTTRANDE

1 (2)

2025-10-07

JURFAK 2025/55

Justitiedepartementet

Utkast till lagrådsremiss Privatkopieringsersättning (Ju2025/01727)

Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet har genom remiss anmodats att yttra sig i rubricerat ärende. Fakultetsnämnden får härmed lämna följande synpunkter.

Som bakgrund kan nämnas att privatkopieringsersättning innebär kostnader för svenska konsumenter och fördelar för upphovsmän. Incitamentseffekterna för upphovsmännen torde överlag vara små. Ekonomisk ersättning för upphovsmän kommer i allt väsentligt från förlagsavtal och liknande individuella överenskommelser. Det betyder att legitimiteten för privatkopieringsersättning torde vara särskilt beroende av att administrationskostnaderna hålls låga. Sagda kostnader har beaktats i lagrådsremissen, dock utan att det tycks ha gjorts någon konkret beräkning av hur administrationskostnaderna i praktiken förhåller sig till de ca 250 miljoner kronor per år som betalas i privatkopieringsersättning av elektronikbranschen till upphovsmannaorganisationer.

Ett centralt förslag i lagrådsremissen är att det inte längre ska krävas, för rätt till ersättning, att upphovsmannens verk har sänts ut i radio eller tv eller getts ut exempelvis på en skiva. Istället ska alla upphovsmän vars ensamrätt har inskränkts för privatkopiering och vars verk utnyttjats i förvärvssyfte ha rätt till ersättning, under förutsättning att de inte endast påverkas ekonomiskt i obetydlig omfattning. Sagda nya rättsläge ska uppnås genom förändringar i 26 k §. Den nya lydelsen förklaras bland annat på sidan 80 i utkastet med att de ersättningsberättigade verken ska ha kommersialiserats i syfte att göra ekonomisk vinst, vilket bland annat ska utesluta texter, bilder och filmer som framställts och spridits för privata syften.

Juridiska fakultetsnämnden anser att inriktningen är bra men att den nya definitionen med rekvisitet förvärvssyfte, riskerar att bli alltför bred. Man kan överväga att lägga till en förtydligande mening, sist i första stycket 26 k §, med följande sakinnehåll: ”Inte heller har upphovsmän rätt till ersättning om deras verk har utnyttjats i förvärvssyfte utan att syftet främst varit att tillvarata verkets konstnärliga eller litterära kvaliteter.” Det finns en mängd verk som används i förvärvsverksamhet,

UPPSALA
UNIVERSITET

REMISSYTTRANDE

2 (2)

2025-10-07

JURFAK 2025/55

alltifrån tekniska manualer till marknadsföringsmaterial, reklamfilmer, stämningsskapande bilder eller utformningar av webbsidor, m.m., som utnyttjas i förvärvssyfte och som kopieras av privatpersoner, men där utnyttjandet inte främst avser verkets konstnärliga och litterära kvaliteter, utan är till för att främja ett vinningssyfte i en annan del av en näringsverksamhet. Meningen skulle förtydliga att sådana verk faller utanför systemet med ersättning för privatkopiering. Det skulle framgå tydligare att ersättningsrätten tar sikte på verk som ofta är förlagsprodukter, men utan att uppställa ett direkt krav på att ett förlags inblandning ska visa att det finns ett förvärvssyfte. Sammanfattningsvis stödjer Juridiska fakultetsnämnden i Uppsala förslagen i lagrådsremissen till ändringar i regleringen av privatkopieringsersättning.

Förslag till yttrande i detta ärende har upprättats av professor Bengt Domeij. Yttrandet har på delegation avgivits av fakultetens dekanus, professor Anna Singer.

Anna Singer